Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi
Cilt 6 Sayı 1 Nisan 2022 s.229-243

Journal of Early Childhood Studies
Volume 6 Issue 1 April 202 pp.229-243

Erken çocukluk dönemine seslenen müzikle ilgili çocuk kitaplarının içerik, müziksel kavramlar ve görselleri açısından incelenmesi

Investigation of music related children's books in terms of content, musical concepts and visuals

Gülşah Sever[1], Gökçe Karaman Benli[2]

Makale Geçmişi
Geliş : 12 Ağustos 2021
Düzeltme :28 Aralık 2021
Kabul : 28 Aralık 2021
Çevrimiçi : 7 Mayıs 2022

Makale Türü
Araştırma Makalesi

Öz: Bu araştırmanın amacı, erken çocukluk dönemine seslenen müzikle ilgili çocuk kitaplarının içerik, müzik kavramları ve görselleri açısından incelenmesidir. Nitel araştırma desenlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Kitapların seçiminde ölçüt örnekleme yapılmıştır. 2010-2021 yılları arasında basılmış, müzikle ilgili 0-8 yaş aralığına seslenen toplam 46 kitap incelenmiştir. Veriler, araştırmacılar tarafından oluşturulan "Müzikle İlgili Çocuk Kitaplarını İnceleme Formu" ile toplanmış, içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. En çok yer verilen ilk üç konu kapsamı; keşfetme, müziğin duyguları etkileyen gücü ve müziği çocuklara tanıtmadır. Müzik kavramları ve görseller birbirine paralel bir sınıflandırma oluşturularak incelenmiştir. Müzikle ilgili kuramsal kavram sınıflamasında, şarkı, melodi/ezgi ve nota sözcükleri en sık geçen sözcüklerdir. Görseller açısından en sık, uçuşan nota çizimlerinin olduğu belirlenmiştir. Çalışmanın sonuçlarına dayanarak, müzikle ilgili nitelikli bebek kitaplarının artması, erken çocukluk eğitimiyle ilgilenen uzmanlar tarafından bu kitaplardan yararlanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Erken Çocukluk Dönemi, Çocuk Kitapları, Müzik

Article History
Received : 12 August 2021
Revised : 28 December 2021
Accepted : 28 December 2021
Online : 7 May 2022

Article Type
Research Article

Abstract: This research examines music related children's books in terms of their content, music concepts and visuals. The study used document analysis method, one of the qualitative research designs. The books were selected using criterion sampling. Forty-six music-related books for ages 0-8, published between 2010 and 2021 were examined. The data were collected administering the " Analysis Form for Music related Children's Books" developed by the researchers. The findings were examined using content analysis method. The most popular three topics covered are found as; exploration, the power of music influencing emotions, and introduction to music for children. Music concepts and visuals were examined by creating a parallel classification. The words song, melody/tune and note are the most frequently mentioned words in the theoretical concept classification. In terms of visuals, flying notes was commonly used. Based on the results of the study, it is suggested that the number of high-quality children books about music should be increased, and early childhood education experts should integrate these books into their teaching.

Keywords: Early Childhood Period, Children's Books, Music

DOI: 10.24130/eccdjecs.1967202261412

[1]Başlıca Yazar: Dr. Öğretim Üyesi, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı gsever@gazi.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0559-6993

[2] Dr. Öğretim Üyesi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okulöncesi Eğitim Anabilim Dalı gkaraman@ankara.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4784-5612

SUMMARY

Introduction

Children's picture books provide rich content that can be used for various learning purposes both in school curricula and out-of-school learning environments. Children's literature in the music class guides to understand concepts such as structure, expression (musical genres), harmony (Gauthier, 2005) as well as to make connections with history and culture (Colwell, 2013). They offer students a unique opportunity of a multi-perceptual experience integrating audio, visual and text (Hall, 2020). These books can also be used for music education purposes. Lamme (1990) states that illustrated children's books are generally included in school curricula with thematic studies, and states that music-themed studies with these books may include instruments, performance, dance, songs or discovery of music's effect on feelings. Music itself can form the main theme. Within this theme, children and teachers can practice science (sound, instrument making), social studies (cultural songs and dances), mathematics (rhythms), language arts (lyrics), and reading (reading books and music). Books available in the literature can serve these purposes. A significant consideration needs to be given to identifying the high-quality books. In this context, this research aims to comprehensively examine music related children's books for early childhood period (0-8 years).

Method

This research applied document analysis to examine children's books including concepts, visuals and expressions related to music. The books were selected using criterion sampling, one of the purposive sampling methods. The criteria for selecting the books are as follows; books that contain music related concepts and images, appeal to the 0-8 age group, and are published between 2010 and 2021, listed by publishers and bookstores in Turkey such as D&R, Kitap Yurdu, İdefix, Kitap Koala, Dost Kitabevi. In the initial review, 85 books were accessed. Books not suitable for the development level of 0-8 age group, activity books, search and find books were excluded, and 46 books formed the sample of this research. Data were collected using " Analysis Form for Music related Children's Books ", developed by the researchers and validated by expert opinions.

The data were analyzed with descriptive analysis and content analysis. In the descriptive analysis, the imprint information of children's books (author-illustrator name, age group, original language of the book, year of publication, publisher, additional materials and physical characteristics of the book) were examined and their general characteristics were identified. In the content analysis, the plot, characters, concepts, and the words and visuals related to the music were examined. For

concepts, words and images related to music, themes were created by researchers in line with the literature. The subjects of the books were determined by induction in the form. After initial book review was finalized, peer reviews were consulted for reliability. Within the sample, 12 books were examined independently by two experts.

Results

The results show that 8.6% of the 46 children's books examined appeal to children aged 3 years, 47.8% to children aged 3-6, and 43.6% to children aged 6-8. The topics of books include exploration, the power of music affecting emotions, introduction to music, friendship-cooperation, experiences related to music, competition processes, the relationship of music with mathematics, and respect for differences. It is observed that the words song, melody/tune and musical note are the most frequently mentioned words in the classification of theoretical concepts/words related to music. Concepts/words related to sound is silence and noise. The classification of instruments and ensembles has been examined under three headings as instrument ensembles and instruments.

Visuals related to music in the books were examined in a parallel classification with concepts and text. Additional classifications cover visualized texts and written materials. Visualized writings are composed of rhymes, letters representing song lyrics, representation of whispering sounds with letters, representation of laughing sounds with letters. Written materials include concert posters, music magazines, music books, notebook and pages, and posters/drawings related to music. The flying note drawings are seen most frequently in the visuals.

Conclusion and Discussion

The results reveal the lack of music related children's books for the period of infancy. The availability of various topics related to music outline the possibility of integration of music in different contexts for children. Some books set boundaries between music and creativity such as in the book where the hero leaves the herd for the sake of music and then reunites with the flock. In some of the books examined in the study, music is seen as the subject of various competitions.

Sound sources are categorized as animals, nature, object sounds, and body percussion. Among these instruments, universal instruments such as violin and piano are included more; however, local instruments such as overalls and castanets are found in a few books. Music-related visuals in books are usually illustrated age appropriately. In some of the floating note images, some unrealistic note representations (for example, an image with a hollow but 8-note appearance) are identified. It is

suggested that early childhood educators and music teachers should integrate the children's books into their instruction.

GİRİŞ

Müzik, çocukların yaşamlarının ayrılmaz bir parçasıdır. Çocuklar oyun oynarken şarkılar söylemekten, etraflarındaki sesleri taklit etmekten, el yapımı veya gerçek müzik çalgılarını çalmaktan ve kısa süreli de olsa dinleyici olmaktan hoşlanır. Öğrenmenin en hızlı olduğu yaşamın ilk yıllarında çocukların müziğe ilişkin farkındalıklarını, hayal güçlerini ve müziksel kavramlara ilişkin bilgilerini zenginleştiren önemli unsurlardan biri de çocuk edebiyatı ve dolayısıyla çocuk kitaplarıdır. Sever (2003)'e göre çocuk edebiyatı, doğumdan ergenlik dönemine kadar devam eden süreçte çocukların gelişimsel düzeylerine uygun olarak, onların düşünsel ve duygusal dünyalarını sanatsal nitelik taşıyan görsel ve dilsel öğelerle zenginleştiren ürünler bütünüdür. Bu ürünler arasında çocuklar ilk olarak resimli çocuk kitapları ile karşılaşır. Resimli kitaplar, çocukların gelişimine katkıda bulunmak, onlara okuma alışkanlığı kazandırmak için hazırlanan kitaplardır (Uzuner Yurt, 2011). Resimli çocuk kitapları hem okul dışı öğrenme ortamlarında hem de okul programlarında birçok farklı öğrenme amacıyla kullanılabilecek zengin içerikler sağlar. Müzik çalışmalarında çocuk edebiyatı; yapı, ifade (müzik türleri), armoni (Gauthier, 2005) gibi kavramların ve becerilerin anlaşılmasının yanı sıra tarih ve kültürle bağlantı kurmaya (Colwell, 2013) da yardımcı olur. Ayrıca, çocuklara ses, grafik ve metin kullanarak birçok uyarıcı içeren bir deneyim sağlamak için eşsiz bir fırsat sunar (Hall, 2020).

Eliason ve Jenkins (2003)'e göre, erken çocukluk dönemiyle ilgilenen uzmanlar, çocukların potansiyellerini en üst düzeyde kullanmalarına fırsat veren durumları bilmeli ve çocuklara nitelikli etkinlikler sunmalıdır. Çocuklar için yazılmış yazınsal nitelikli metinler, onların kişilik, toplumsal, duyuşsal ve bilişsel gelişimlerinin yanı sıra anadili gelişimlerine de katkıda bulunur (Binyazar, 1983, s. 63; Özdemir, 1983, s. 28). Öztürk Samur& Çiftçi (2019)'a göre nitelikli bir çocuk kitabı, resmi ve ismi ile çocuğun ilgisini çekecek, içeriği yansıtan bir kapağa, dayanıklı olmasını sağlayan cilt yapısına, kâğıt, harfler, noktalama işaretleri, satır aralıkları, baskı kalitesi açısından kullanım kolaylığı sağlayan biçimsel özelliklere, dili, anlatımı, planı, konusu, teması, kahramanları açısından dikkatle hazırlanmış içerik özelliklerine sahip olmalıdır. Çocuğun ilgisini çeken konular, gelişim düzeyine uygun, ilgi çekici bir biçimde sunulmalı; çocuk dünyasına inebilen bir çizer tarafından resimlenmeli ve en önemlisi kitap bütünüyle çocuğu eğlendirmelidir.

Resimli çocuk kitaplarının genellikle tematik çalışmalar ile okul programlarında yer aldığını belirten Lamme (1990), bu kitapların kullanıldığı müziksel tema çalışmalarının çalgılar, performans, dans, şarkı söyleme ya da müziğin hissettirdiklerinin keşfedilmesi gibi konuları içerebileceğini belirtmektedir. Müziğin kendisi oldukça geniş bir tema olabilir. Bu tema kapsamında çocuklar ve öğretmenler için fen bilgisi (ses, enstrüman yapımı), sosyal bilgiler (kültürel şarkılar ve danslar),

matematik (ritimler), dil sanatları (şarkı sözleri) ve okuma (kitap ve müziği okumak) için fırsatlar bulunmaktadır. Calegero (2002), müzik derslerine kitap etkinliklerinin eklenmesinin çocuklar tarafından anlaşılması daha zor soyut kavramların aktarılmasında, müzikal ifadelerin farklı biçimlerinin gösterilmesinde, aynı müziğin farklı ortamlardaki temsillerinin anlaşılması ve müzikal fikirlerin daha gerçekçi bir biçimde deneyimlenmesinde kolaylaştırıcı olduğunu belirtmektedir. Alan yazında resimli çocuk kitaplarının müzik etkinliklerine aktarımı ile ilgili çeşitli çalışmalar bulunmaktadır. Fallin (1995)'e göre resimli öykü kitapları yaratıcılık, etkili dinleme deneyimi, dünya müzik kültürünü tanıma, müzikal kavram ve beceriler kazandırmak için kullanılabilir. Örneğin, farklı hayvanların seslerini taklit eden "Polar Bear, polar bear, what do you hear? (Kutup ayısı, kutup ayısı, ne duyuyorsun?)" kitabında her tekrarda seslerin incelik ve kalınlıkları birlikte çalışılabilir. Ayrıca bu kitap yaratıcı çalışmalar için de kullanılabilir. Çocuklar, aslan gibi bir hayvanın resmini görürler ve bir beden perküsyonu veya enstrümantal ses ekleyerek kitapta ilerledikçe bir ses kompozisyonu oluştururlar. Çocuklar, ses kompozisyonu çalışmasının devamı olarak ayılarla ilgili şarkıları ve müzik eserlerini araştırabilir. Bazı müzik aletlerinin veya nesnelerin sesleri doğada var olan seslere benzetilir. Örneğin, öyküde geçen saatin tik-takları ritim sopaları, ksilofon gibi aletlerle veya el ile dizlere vurularak çıkarılabilir (Bal & Artan, 1995). Çocuk kitaplarından yola çıkarak elementer müzik pedagojisini temel alarak hazırladıkları çalışmalarında Milli ve Özyoğurtcu (2017) her bir kitap konusu ile ilgili şarkı bestelemiş ve bu şarkının öğretilmesine yönelik konuşma, ritim, doğaçlama, resim gibi müziğin farklı boyutlarını içerecek kapsamlı etkinlikler planlamıştır.

Alan yazındaki çocuk kitaplarında müziksel kavramların farklı sınıflamalar altında incelendiği görülmektedir. Calegero (2002) müzik içerikli çocuk kitaplarını sekiz farklı alt başlıkta incelemiştir. İlk başlıkta aynı zamanda hem bir şarkı hem de bir öyküsü olan Yankee Doodle ve Eensy Weensy Spider gibi eserler bulunur. Bu kitaplarda şarkı ve öykü doğrudan birbiri ile ilişkilidir. İkinci başlık şarkı sözleri, tekerlemeler ve notaları içeren kitaplardan oluşur. Üçüncü başlıkta yaşamda müziğin önemini anlatan öyküleri içeren kitaplar bulunur. Dördüncü başlıkta besteciler ve müzisyenlerin gerçek hayatlarından oluşan biyografiler ya da hayatlarından esinlenerek oluşturulmuş kurgusal kitaplar yer alır. Beşinci başlıkta çalgılar ve nota, dizek, nüanslar vb. gibi diğer müziksel kavramları içeren kitaplar yer alır. Altıncı başlık öncekilerden farklı olarak konu bakımından doğrudan müzikle ilgili olmayabilir. Tekrarlayan güçlü sözcükler, cümleler, şiirler gibi bölümlere sahip ritmik bir akışı olan kitaplar bu başlık altında yer alır. Yedinci başlıktaki kitaplar yine doğrudan müzikle ilgili olmayıp bir kısmında müziğe ilişkin kavramların geçtiği kitaplardan oluşur. Örneğin, bir ressamın çalışması sırasında Beethoven 5. senfoniyi dinlemesi, ya da öykü kahramanının eve gelen misafirlerine küçük bir piyano parçası çalması gibi. Sekizinci başlıktaki kitaplar ise müzikle doğrudan

bağlantılı olmayan, ancak müzik parçaları veya fikirlerle yaratıcı bir şekilde ilişkilendirilen kitaplardan oluşur. Örneğin, Shakespeare'in Fırtına isimli eseri üzerine Beethoven'in Patetik Piyano Sonatını bestelemesi gibi. Burada yer alan sınıflamalardan ilk beşi alan yazında daha sık rastlanan ve tespit edilmesi diğerlerine göre daha kolay kitaplar iken, son üç başlık yapıları gereği muğlaktır ve herhangi bir kitapta yer alma olasılığı bulunmaktadır. Bu kadar farklı alt başlık içinden amaca uygun olarak nitelikli müzik kitaplarını seçebilmek oldukça titiz bir çalışmayı gerektirmektedir.

Alan yazında müzikle ilgili erken çocukluk dönemine seslenen çocuk kitapları ve bu kitapların niteliğine ilişkin herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışma, müzikle ilgili çocuk kitaplarını konu aldığı için kitapların niteliğinin belirlenmesinde müzik ve müziğe ilişkin kavramların gerçeğe uygunluğu, kitap içinde müzik kavramlarının işlenişi, yaş grubuna göre özenle seçilmiş müziksel kavramların yer alması, didaktik bir dil yerine çocukların ilgisini çekecek sürükleyici bir dil kullanılması, müzik ile ilgili görsellerin doğru ve ilgi çekici olması, kitabın ek materyaller ile zenginleştirilmesi, bu materyallerin ses/görüntü kalitesinin uygunluğu gibi ölçütlerin de eklenmesi gerekli görülmüştür. Alan yazında tüm bu ölçütler ile değerlendirilebilecek sayısız kitap mevcuttur. Bu kitaplar arasında nitelikli olanlarının belirlenmesi büyük önem kazanmaktadır. Bu bağlamda araştırmanın temel amacı, erken çocukluk dönemine (0-8 yaş) seslenen müzikle ilgili çocuk kitaplarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesidir. Bu genel amaç çerçevesinde alt amaçlar şu şekilde sıralanabilir:

1. Müzikle ilgili çocuk kitaplarının genel özellikleri nelerdir?
2. Müzikle ilgili çocuk kitaplarının fiziksel özellikleri nelerdir?
3. Müzikle ilgili çocuk kitaplarının içerik özellikleri nelerdir?
4. Kitaplarda müzikle ilgili hangi kavram/sözcüklere yer verilmiştir?
5. Müzikle ilgili çocuk kitaplarında müzikle ilgili hangi görseller yer almaktadır?

YÖNTEM

Araştırmanın Deseni

Bu araştırmada müzikle ilgili resimli öykü kitaplarının incelenmesi amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Doküman analizi, yazılı belgelerin içeriğini titizlikle ve sistematik olarak analiz etmek için kullanılan nitel bir araştırma yöntemidir (Wach, 2013). Nitel araştırmada kullanılan diğer yöntemler gibi doküman analizi de anlam çıkarmak, ilgili konu hakkında bir anlayış oluşturmak, ampirik bilgi geliştirmek için verilerin incelenmesini ve yorumlanmasını

gerektirmektedir (Corbin & Strauss, 2008). Bu araştırmada Geray (2006)'ın sınıflamasına göre yazı temelli, Balcı (2007)'nın sınıflamasına göre birincil ve Corbetta (2003)'nın sınıflamasına göre de kurumsal dokümanlardan olan çocuk kitapları incelemeye alınmıştır.

Veri Kaynağı

Bu çalışmada veri kaynağı olarak müzikle ilgili çocuk kitapları kullanılmıştır. Araştırmada, incelemeye alınan kitapların seçiminde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Bu örneklem türünde önceden belirlenen bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumlar çalışılır. Ölçüt ya da ölçütler araştırmacı tarafından hazırlanabilir ya da daha önceden oluşturulmuş bir ölçüt listesi kullanılabilir (Patton, 1987). Bu araştırma için kitap seçiminde;

1. Müzik ile ilgili kavram ve görseller içeren,
2. Erken çocukluk dönemine (0-8 yaş) seslenen,
3. 2010- 2021 yılları arasında baskısı olan,
4. Türkiye'deki kapsamlı kitap yayın ve dağıtım şirketlerinden D&R, Kitap Yurdu, İdefix, Kitap Koala, Dost Kitabevi'nin listelerinde yer alan kitaplar seçilmiştir.

Belirtilen internet sitelerinde müzik, çalgı, ses, yetenek anahtar sözcükleri ile tarama yapılmıştır. İlk incelemede 85 adet kitaba ulaşılmıştır. Bu kitapların arasında 0-8 yaş grubunun gelişim düzeyine uygun olmayan kitaplar, etkinlik, ara-bul kitapları çıkarılmış ve 46 kitap bu araştırmanın örneklemini oluşturmuştur.

Veri Toplama Araçları

Veri toplamada araştırmacılar tarafından hazırlanan "Müzikle İlgili Çocuk Kitaplarını İnceleme Formu" kullanılmıştır. Form içerisinde kitabın künye bilgileri, seslendiği yaş grubu, kitabın konusu, kitabın yapısal özellikleri, kitabın içinde bulunan müzikle ilgili kavram ve görseller ile bu kavramların ait olduğu sınıflamalar yer almıştır. Hazırlanan formun kapsam geçerliği için, okul öncesi dönemde müzikle ilgili çalışmalar yapan beş farklı uzmanın görüşleri alınmıştır. Bu görüşler doğrultusunda forma son şekli verilerek kitaplar araştırmacılar tarafından bağımsız bir şekilde incelenmiştir.

Verilerin Analizi

Veriler, betimsel analiz ve içerik analizi yapılarak incelenmiştir. Betimsel analiz sürecinde çocuk kitaplarının künye bilgileri (yazar-çizer adı, yaş grubu, çeviri olup olmaması, basım yılı, yayınevi,

varsa ek materyaller, sayfa sayısı ve sayfaların numaralandırma durumu, kitabın fiziksel özellikleri) incelenerek genel özellikleri ortaya konmuştur. İçerik analizi sürecinde ise kitapların konusu, kahramanları, kitaplarda yer alan müzikle ilgili kavram/sözcük ve görseller incelenmiştir. Müzikle ilgili kavram/sözcük ve görseller için önceden araştırmacılar tarafından alan yazın incelenerek temalar oluşturulmuştur. Kitapların konuları ise kodların sonradan oluşturulması şeklinde tümevarım yoluyla belirlenmiştir.

5. Geçerlik Güvenirlik

Çeşitleme (triangulation), meslektaş değerlendirmesi (member checking) ve denetim izi (audit trail) ölçütleri pozitivizm ve postpozitivizmin etkisiyle nitel araştırmalarda kullanılan teknikler arasında sayılabilir (Creswell & Miller, 2000). Bu çalışmada ilk olarak örneklem kapsamına girmeyen üç çocuk kitabı araştırmacılar tarafından bağımsız bir şekilde incelenerek araştırmacılar arası güvenirlik sağlanmıştır. Bu süreçte veri toplama aracı yoluyla kitaplardan elde edilen bulguların araştırmacılar arasında çapraz incelemeler sonucunda benzer olduğu bulunmuştur.

Bir sonraki süreçte tüm kitaplar araştırmacılar tarafından incelendikten sonra güvenirlik için meslektaş değerlendirmelerine başvurulmuştur. Örneklem içinde, birbirinden farklı altışar çocuk kitabı olmak üzere toplamda 12 kitap (K1, K3, K4, K7, K9, K10, K12, K21, K29, K37, K38, K39) alandaki iki uzman tarafından bağımsız olarak incelenmiş ve elde edilen nitel ifadelerin araştırmacıların ifadeleriyle uygunluğuna bakılmıştır. Bu süreç sonunda uzmanlar tarafından incelenen kitapların müzikle ilgili yer verilen kavram/sözcük, konu ve görseller açısından araştırmacıların bulgularıyla örtüştüğü tespit edilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde, çalışma kapsamında incelenen müzikle ilgili 46 çocuk kitabının genel, fiziksel, içerik özellikleri ile metinde ve görsellerde müzikle ilgili kavram/sözcüklere yer verme durumuna ilişkin bulgular sunulmuştur.

Müzikle İlgili Çocuk Kitaplarının Genel Özellikleri

Tablo 1. Değerlendirilen Kitapların Genel Özellikleri

	Kitabın Kodu ve İsmi	Dile Göre: Ç/Y	Yayınevi	Basım yılı	Baskı Sayısı	Seslendiren: A/B	Yaş Grubu*	Kitap Türü: A/B/C	Ek Materyal: A/B/C
K1	Minik Kuş Şarkısını Arıyor	Ç	Pearson	2019	2	B	A2	B	B
K2	Deniz'in Sevdiği Şeyler:Müzik	Y	Kırmızı K.	2017	3	B	B1	B	B
K3	Kaç Punto Kaç	Y	İş Bankası	2019	1	B	C1	B	B
K4	Minik Sayılar Müzikli Masal	Y	Cezve Ç	2018	1	B	C1	B	A
K5	Sanatçı Olmak İsteyen Kurt	Ç	YKY	2018	2	B	B2	B	B
K6	Kemanın Dansı	Ç	Kuraldışı	2018	1	B	C1	B	B
K7	Elif Müzisyen	Ç	İş Bankası	2017	5	B	C1	B	B
K8	Kolları Ayaklarında Bay Fi'nin Klarneti	Y	YKY	2018	1	B	B2	B	B
K9	Lili'nin Ninnisi Müzik	Y	Düşyeri	2019	1	A	B2	B	A
K10	Melodi Öğretmen ve Ters	Y	Düşyeri	2019	1	A	B2	B	A
K11	Bu Ses De Ne?	Ç	İş Bankası	2019	2	B	B1	B	B
K12	Limon Ağacının Şarkısı	Y	Kırmızı K.	2018	4	B	B1	B	B
K13	Tuhaf Müzisyen	Ç	İş Bankası	2020	12	B	B2	B	B
K14	Hoş geldin Bahar	Ç	ABM	2020	1	B	C1	B	B
K15	Neşeli Çalgıcılar	Ç	İş Bankası	2020	13	B	B2	B	B
K16	Zıpır Zebra Macera Peşinde	Y	İş Bankası	2020	1	B	C1	B	B
K17	Keman Çalan Çiçek	Y	Nesil	2013	1	B	B2	B	B
K18	Altıncı Keman	Ç	MEAV	2016	1	B	C1	B	B
K19	Seslerle Oynadığım Oyun	Ç	ODTÜ	2019	1	B	A1	B	B
K20	Müzik Okyanusu	Y	Pan	2016	1	B	C1	B	B
K21	Sessizlik	Ç	Okuyan K.	2020	5	B	B1	A	B
K22	Karga Müzik Festivalinde	Y	Dinazor	2018	1	B	C1	B	B
K23	İlk Hazinem: Müzik Aletleri	Ç	1001 Ç.	2018	1	B	B2	A	B
K24	Kalbinin Sesi	Ç	Altın	2020	1	B	B2	B	B
K25	Bebek Kitapları: Müzik Aletleri	Ç	Bcrkçocuk	2019	2	B	A2	A	B
K26	Aslan Kükremesini Arıyor	Ç	Pearson	2019	2	B	A2	B	B
K27	Bir Müzik Efsanesi	Y	ABM	2018	3	B	B2	B	B
K28	Hayvanlar Senfonisi	Ç	Altın	2020	1	A	C1	C	A
K29	Arkadaşım Balerin	Ç	İş Bankası	2017	6	B	C1	A	B
K30	Ella Fitzgerald	Ç	Martı	2018	1	B	C1	A	B
K31	Müzik Nedir?	Y	İş Bankası	2016	2	B	C1	A	B
K32	Şarkı Söyleyemeyen Cırcır Böceği	Ç	ODTÜ	2010	B	B	C1	B	B
K33	Kirpinin Bahar Konseri	Y	Vak Vak	B	B	B	C1	B	B
K34	Keman Kardeş Anlatıyor	Y	Deniz	2011	B	A	C1	A	A
K35	Farklı Sesler Çıkaran Şey Nedir?	Ç	Nobel	2017	B	B	C1	B	B
K36	Şarkı Söyleyen Berber	Y	YKY	2018	4	B	C1	B	B

K37	Kurbağa Sanço ve Neşeli Orkestrası	Ç	İş Bankası	2020	1	B	B2	B	B
K38	İdil'in Şarkısı	Y	İş Bankası	2019	1	B	B2	B	B
K39	Zürafalar Dans Edemez	Ç	Beta Kids	2018	1	B	B2	B	B
K40	Kreşendo	Ç	Elma	2017	1	B	C1	B	B
K41	Müzisyen İnek Sırma	Y	Kır Çiçeği	2011	2	B	C1	B	B
K42	Yetenek Yarışması	Ç	Kır Çiçeği	2017	1	B	B1	B	B
K43	Güfteci Lori ve Besteci Bibi	Y	Mahlas	2020	1	B	B2	B	B
K44	Utangaç Badem	Ç	Sabri Ü.	2021	1	B	B2	B	B
K45	Büyük Hayvanat Bahçesi Şenliği	Ç	EOLO	2017	1	B	B2	B	B
K46	Manu'nun Kalbi	Y	Uçan K.	2020	1	B	B2	B	B

Dile Göre- Ç: Çeviri/Y:Yerli, Seslendiren- A: Var,B/Yok, Yaş Grubu- 0-3 Yaş: A1-A2 / 3-6 Yaş:B1-B2/ 6-8 Yaş: C1-C2, Kitap Türü: A:Bilgilendirici /B: Resimli Öykü/C:Şiir-Tekerleme, Ek Materyal:A:Var/B:Yok*

Çalışma kapsamında incelenen kitapların genel özelliklerine Tablo 1'de yer verilmiştir. Müzikle ilgili erken çocukluk dönemine seslenen 28 yayınevinden incelenen 46 çocuk kitabının %56,5'i (n=26) çeviri, %43,4'ü (n=20) yerli eserdir. Yayınevleri arasından en çok kitap incelenen yayınevi, Türkiye İş Bankası yayınlarıdır (n=10). Kitaplar 2010-2021 yılları arasında basılmıştır. İncelenen kitapların %55,3'ünün (n=26) birinci baskısıdır ve en fazla 13 baskı yapan kitaplar mevcuttur. Ayrıca bir kitabın basım yılı (K33) ve dört kitabın içinde baskı sayısı belirtilmemiştir. İncelenen kitaplardan sadece %8,6'sının (n=4) seslendireni bulunmaktadır. Kitapların %47,8'i (n=22) 3-6 yaş, %43,7'si (n=20) 6-8 yaş ve %8,6'sı da (n=4) doğumdan 3 yaşa kadar olan bebeklik dönemine seslenmektedir. Kitapların yarısından fazlasında yayınevinin belirlediği yaş grubu özellikleri yer almamaktadır. 46 kitabın türü incelendiğinde %84,7'sinin (n=39) bir bağlam çerçevesinde kahramanların başından geçen bir öyküyü anlatan resimli öykü kitabı (picture book) türünde olduğu görülmektedir. Kitapların %15,2'si (n=7) herhangi bir öyküyü içermeyen bilgilendirici (information) kitap ve sadece bir tanesi şiir-tekerleme türünde yazılmıştır. Kitaplarda ek materyalden yararlanma durumu incelendiğinde %10,8'inde (n=5) karekod uygulaması aracılığıyla müzikli öykü anlatımı yapıldığı ya da CD eşliğinde müzikten yararlanıldığı görülmektedir.

Müzikle İlgili Çocuk Kitaplarının Fiziksel Özellikleri

Erken çocukluk dönemine seslenen müzikle ilgili 46 çocuk kitabının fiziksel özelliklerine ilişkin bulgular incelendiğinde, kitapların %28,2'si (n=13) kalın kapaklı, %71,7'si (n=33) ince kapaklı olduğu ortaya çıkmıştır. Kitapların %10,8'inin (n=5) sayfa sayısı 10-20, %36,9'unun 21-31 (n=17), %43,4'ünün 32-42 (n=20) ve %8,6'sının da (n=4) 42 sayfa ve üzerinde sayfa sayısı bulunmaktadır. Sayfa sayısı 42 sayfa ve üzerindeki kitaplar 6-8 yaşlara seslenmektedir. 46 kitabın %27,65'inde (n=13) sayfa numaraları sayfalarda yazılmıştır. Kitaplar resim ve metnin sayfalarda yer alışına göre incelendiğinde %89,1'inin (n=41) resim ve metnin yan yana iki sayfada bir arada yer aldığı, üç

kitapta resim ve metnin hem yan yana iki sayfada yer alıp hem de resmin metnin yan sayfasına çizildiği (yani bir sayfada resim hemen yan sayfasında metnin olduğu) ve iki kitapta da sadece resimlerin metnin yan sayfasında yer aldığı görülmektedir. İncelenen tüm kitaplardaki çizimler renklidir. Tek bir kitap dışında (K10 kodlu kitap hariç) kitaplar, çizim yoluyla resimlenmiş, fotoğraf kullanılmamıştır. K10 (Melodi Öğretmen ve Ters isimli kitap) kodlu kitaptaki görseller hem çizim hem de fotoğraflardan oluşmaktadır.

Müzikle İlgili Çocuk Kitaplarının İçerik Özellikleri

Bu bölümde müzikle ilgili incelenen kitapların içerik özelliklerine yer verilmeye çalışılmıştır. Kitapların konusu ve baş kahramanları ile ilgili bulgular sunulmuştur.

Kitaplarda Yer Alan Konular

Tablo 2.Müzikle İlgili Çocuk Kitaplarının Konuları

Konular	Kitap Kodu
Keşfetme	K1-K5-K10-K11-K13-K17-K21-K22-K26-K35-K39-K40
Müziğin duyguları etkileyen gücü	K9-K15-K24-k27-K30-K33-K36-K43-K44-K46
Müziği tanıtım	K20-K23-K25-K28-K29-K31-K34
Dostluk-Yardımlaşma	K8-K14-K16-K37-K38-K45
Müzikle ilişkili deneyimler	K2-K7-K12-K19-K32
Yarışma	K4-K6-K18-K42
Müziğin matematikle ilişkisi	K3
Farklılıklara saygı	K41

Müzikle ilgili 46 kitabın %26'sının (n=12) konusu "keşfetme" ile ilgilidir. Keşfetme bağlamı içinde kitap kahramanlarının müzik aracılığıyla kendilerini ve doğadaki sesleri fark etme çabaları yer almaktadır. Kendini keşfetme bağlamının yer aldığı kitaplarda kahramanlar kendilerinin neler yapabileceğini önceden fark edemeyen ve müzik aracılığıyla öz farkındalıkları gelişmeye başlayan bir öykünün içinde yer almaktadır. Örneğin K10'da diğer arkadaşlarından farklı olarak flüt çalmayı beceremeyen "Ters" isimli karakterin kendi yeteneğini bulmaya çalışması anlatılmakta, K22'de sesi ormandakiler tarafından pek de beğenilmeyen karganın kendi gerçekliğini kabul etmesi ve gitar çalma yeteneğini keşfedip geliştirmesi, K26'da kendi kükremesini fark etmeye çalışan bir aslanın öyküsü anlatılmaktadır. Diğer bir yandan keşfetme konulu kitaplarda doğadaki sesleri keşfedebilme bağlamı da bulunmaktadır. K11'de Bebe Tavşan ve Bebe Porsuk duydukları sesten korkarlar, ancak cesaretlerini toplayıp gizemli sesin kaynağına ulaşmaya çalışırlar.

İncelenen kitapların %21,7'sinde (n=10) müziğin duyguları etkileyen gücü konu edinmiştir. Örneğin, K15'te yaşlandığı ve iş göremediği için atıl duruma düşen hayvanların müzikle birleşen

serüvenine, K24'te Raj isimli kahramanın hasta olan babası için müziği rahatlatan bir güç olarak kullanmasına, K46'da kalbindeki müzik kutusunu diğer insanlara da gösterebilmeyi amaçlayan Manu'nun duygusal geçişlerine yer verilmiştir.

Kitapların %15,2'sinde (n=7) müzik aletlerinin, müzikle ilgili kavramların tanıtıldığı, daha sıklıkla bilgilendirici ifadelerin yer aldığı görülmektedir. Kitaplarda bu anlamda en çok sözü geçen müzik aleti kemandır. K29'da bir prova gününde bir balerinin baleyle ilgili özellikleri küçük bir çocuğa anlatma süreci bulunmaktadır. K34'te kemanın nasıl bir müzik aleti olduğu ve diğer çalgılar da birbirinin akrabası metaforu kullanılarak tanıtılmaya çalışılmıştır.

Kitapların %13'ünde (n=6) müzik aracılığıyla dostluk ve yardımlaşma konuları yer almaktadır. Örneğin, K8'de klarnetine yuva yapan arılar ile uzlaşan Bay Fi'nin öyküsü, K14'te bahar gelip tekrar ormana dönen Tüylü'ye sürpriz parti hazırlama sırasındaki maceralar yer almaktadır. K16'da kendi müzik tutkusunun peşinden giden Çizgili Zebra'nın dostlarının önerileriyle tekrar sürüye dönüşü anlatılmıştır.

Çalışma kapsamında incelenen kitaplardan %10,8'inde (n=5) kahramanlar müzikle ilişkili deneyimler yaşamaktadır. Örneğin, K7'de Elif'in evde ve müzik okulundaki müzikle ilgili deneyimleri, K12'de limon ağacının kendi büyüme öyküsünü dalına konmuş kanaryadan öğrenmesi ve K32'de farklı bir yere giden cırcır böceğinin şarkı söyleme isteği ve karşılaştığı sorunla baş etmesi anlatılmaktadır.

Müzikle ilgili kitaplar incelendiğinde %8,6'sının (n=4) içeriğinde yarışma teması vurgulanmıştır. K6'da Joshua Bell'in keman çalmaya olan tutkusu ve yarışmaya katılma deneyimi, K18'de keman çalmak isteyen Hana'nın alay eden erkek kardeşlerine rağmen çalışması ve cesaretle bir yarışmaya katılması, K42'de yetenek yarışmasına girmek isteyen minik kuşun gruba kendini kanıtlama çabası yer almaktadır. K4'te bir yarışma teması kitap kahramanları olan sayılar eşliğinde yer almıştır. Bu nedenle K4 içerisinde müzikle birlikte konu olarak değil ama matematikle ilişkilendirilebilecek kavramlar da (örneğin, sayılar) bulunmaktadır. Kitaplar içerisinde sadece K3'te matematik konusu daha ayrıntılı bir şekilde vurgulanmıştır. K41'de renginden dolayı bir müzik orkestrasına giremeyen müzisyen inek Sırma'nın öyküsü yer alarak farklılıklara saygı duyma anlatılmıştır.

Kitaplardaki Ana Kahramanlar

Kitaplardaki ana kahramanlar incelendiğinde, %43,4 'ünün (n=20) insan, %41,3'ünün hayvan karakterler olduğu görülmektedir. Kitapların %13'ünün ise, sayılar (K4), limon ağacı (K12), dev

(K17), müzik aletleri (K23-K34) gibi insan veya hayvan karakterler sınıflandırmasına girmeyen farklı ana kahramanlardan oluştuğu görülmektedir. K8 kodlu kitabın ana kahramanları hem bir müzisyen hem de arılardır.

Müzikle İlgili Kitaplarda Yer Alan Kavram ve Sözcükler

Araştırmanın dördüncü alt amacı doğrultusunda çocuk kitaplarında yer alan müzik ve müziğe ilişkin kavramlar üzerinde içerik çalışması yapılmıştır. Bu araştırmanın örnekleminde yer alan müzik kitaplarının Calegero (2002)'nin sekiz başlıkta topladığı sınıflamalardan beş tanesini karşıladığı görülmektedir. Bu nedenle çalışmada ortaya çıkan kavramlar müziğe ilişkin kuramsal kavramlar, ses ve ses kaynakları, çalgı ve çalgı toplulukları, sanatçılar/hayat öyküleri ve müziksel mekânlar başlıkları altında gruplandırılmıştır.

Müzikle İlgili Kuramsal Kavramlar

Müziğin içinde yer alan şarkı gibi eser türleri, müziğin yapısını oluşturan nota, ritim, armoni gibi kuramsal kavramlar bu başlık altında incelenmiştir. Kitaplarda geçen kuramsal kavramlar Tablo 3'te görülmektedir.

Tablo 3.Müzikle İlgili Kuramsal Kavramlar

Müzikle İlgili Kavram ve Sözcüklerin Yer Aldığı Gruplar	**Kitaplarda Yer Alan Kavram/Sözcükler**	**Kitap Kodları**
1-Müzikle İlgili Kuramsal Kavramlar	Şarkı (n=28)	K1, K2, K4, K7, K11, K12, K13, K15, K16, K17, K18, K21, K22, K24, K28, K30, K31, K32, K33, K35, K36, K37, K39, K42, K43, K44, K45, K46
	Melodi (n=11), Ezgi (n=2)	Melodi (K3, K7, K10, K13, K18, K24, K30, K32, K34, K37, K42), Ezgi (K2, K37)
	Nota (n=11)	K3, K6, K7, K8, K9, K10, K18, K20, K24, K31, K44
	Konser (n=9)	K5, K7, K10, K17, K20, K31, K33, K34, K41
	Ritim (n=6)	K9, K14, K30, K42, K43, K46
	Prova (n=6)	K3, K4, K5, K14, K29, K33
	Eşlik (n=5)	K2, K17, K28, K42, K44
	Armoni/ Uyum (n=3)	K3, K9, K42
	Akord (n=2)	K3, K20

Tablo 3'te görüldüğü gibi çocuk kitaplarının %62,2'sinde şarkı (n=28) kavramı geçmektedir. Müziği oluşturan temel kavramlardan melodi (n=11) ve ezgi (n=2) kitapların %28'inde yer almaktadır. Yabancı kökenli bir sözcük olan melodinin kullanım sıklığının daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Kitapların %24'ünde nota, %13'ünde ritim ve %6'sında armoni/uyum kavramları işlenmektedir. Kitaplardaki konser kavramı sadece bir müzik organizasyonu olarak ele alınmamış, bu

organizasyonun prova, eşlik gibi süreçleri de belirttiği için bu kavram, kuramsal başlıkta incelenmiştir. Kitapların %20'sinde konser, %13'ünde prova ve %11'inde de eşlik kavramları yer almaktadır.

Ses ve Ses Kaynakları

Örneklemde yer alan kitapların içinde doğrudan müzik eseri olmayan ancak etraftaki seslere karşı farkındalığı geliştirmeyi amaçlayan çeşitli seslerin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu seslere ilişkin gruplamalar tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4.Çocuk Kitaplarında Yer Alan Ses ve Ses Kaynakları

Müzikle İlgili Kavram ve Sözcüklerin Yer Aldığı Gruplar	**Kitaplarda Yer Alan Kavram/Sözcükler**	**Kitap Kodları**
2-Ses ve Ses Kaynakları	Ses (n=32)	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K11, K14, K17, K18, K19, K21, K22, K23, K24, K26, K27, K28, K30, K31, K32, K33, K34, K35, K36, K37, K38, K39, K40, K42, K43, K44
	Sessizlik (n=2)	K14, K21
	Gürültü (n=9)	K1, K4, K14, K26, K28, K32, K34, K35, K45,
	Hayvan sesleri (n=15)	K2, K3, K7, K15, K18, K19, K21, K26, K28, K31, K33, K35, K37, K39, K45
	Doğa sesleri (n=9)	K18, K19, K21, K26, K27, K31, K34, K35, K43
	Eşyalar (n=5)	K1, K6, K7, K11, K35,
	Beden Perküsyonu (n=5)	K4, K5, K7, K42, K43,
	Elektronik Cihazlar (n=4)	K1, K5, K18, K46

Müzikle ilgili resimli çocuk kitaplarında müzikle ilgili en temel kavramlar olan ses %71, sessizlik %4,4 ve gürültü %20 oranında yer almaktadır. Çalışmada ses kaynaklarına ilişkin kavramların çok sayıda ve çeşitli olduğu görülmüştür. Bu nedenle ses kaynaklarının farklılıklarına göre hayvan sesleri, doğa sesleri, elektronik cihazlardan kaynaklanan sesler, eşyaların çıkardığı sesler ve beden hareketleri ile çıkan beden perküsyonu sesleri olarak gruplandırılmıştır. Hayvan sesleri cıvıldamak, ciyaklamak, ciklemek, miyavlamak, anırmak, havlamak, ötmek, böğürmek, cırlamak, gıdaklamak, gaklamak, vraklamak, kükremek, hırlamak vb. ses benzeşimlerini içermektedir ve kitapların %33'ünde yer alarak en yaygın olarak kullanılan ses grubunu oluşturmaktadır. Bir diğer ses grubu kitapların %20'sinde bulunan doğa sesleridir. Bu sesler; gök gürültüsü, rüzgâr, yağmur, dere şırıltısı, yaprak hışırtısı, kar tanelerinin sesi gibi ses kaynaklarıdır. Kitapların %10,8'inde çeşitli eşyalardan çıkan ya da bu eşyalar kullanılarak müzik yapılan durumlar da ses kaynağı olarak belirtilmiştir. Guguklu saat, tencere, tava, çaydanlık, karton boru, kepçe, kesme tahtası, rende, korna vb eşyalar

kitaplarda ses kaynağı olarak belirtilmiştir. Müzik Kutusu, radyo, pikap, ses sistemi, mikrofon vb. elektronik ses kaynakları da kitapların %8,6'sında yer almıştır. Son olarak beden perküsyonu çalışmalarını içeren el çırpma, ayak vurma, başa dokunma, alkış gibi sesler de kitapların içinde %10,8 oranında geçmektedir.

Çalgı ve Çalgı Toplulukları

İncelenen kitapların içinde müzikle ilgili olarak en çok sayı ve çeşitliliğe sahip alt başlık çalgı ve çalgı topluluklarına ilişkin kavramlar olmuştur.

Tablo 5. Çocuk Kitaplarında Yer Alan Çalgı ve Çalgı Toplulukları

Müzikle İlgili Kavram ve Sözcüklerin Yer Aldığı Gruplar		**Kitaplarda Yer Alan Kavram/Sözcükler**	**Kitap Kodları**
3-Çalgı ve Çalgı Toplulukları	3.1 Çalgı toplulukları	Çalgı (n=16), Müzik Aleti (n=9), Enstrüman (n=6)	Çalgı (K7, K15, K31, K32, K34, K37), Müzik Aleti (K7, K8, K22, K23, K25, K34, K37) Enstrüman (K7, K9, K14, K20, K34)
		Orkestra (n=12)	K3, K6, K11, K18, K20, K29, K30, K31, K34, K37, K41
		Müzik Grubu (n=3)	K16, K30, K44
		Bando (n=3)	K3, K34, K35
		Koro (n=2)	K4, K11
	3.2 Çalgı grupları	Üflemeli Çalgılar (n=3)	K23, K31, K37
		Vurmalı Çalgılar (n=3)	K7, K31, K34
		Yaylı Çalgılar (n=2)	K31, K34
	3.3 Çalgılar	Keman (n=14)	K6, K13, K14, K16, K17, K18, K20, K23, K25, K27, K28, K31, K34, K39,
		Flüt (n=12)	K10, K14, K16, K20, K25, K28, K31, K34, K44
		Zil (n=10)	K7, K23, K25, K28, K31, K34, K35,
		Piyano (n=10)	K7, K10, K20, K23, K24, K25, K28, K31, K34, K43
		Davul (n=7)	K5, K7, K14, K23, K34, K35, K42
		Gitar (n=6)	K5, K20, K22, K23, K25, K34,
		Arp (n=6)	K3, K20, K23, K28, K31, K34
		Çello (n=3), Viyolonsel (n=2)	Çello (K28, K31, K34), Viyolonsel (K20, K34)
		Çelik Üçgen (n=5)	K25, K28, K31, K35,
		Trampet (n=4)	K25, K31, K34, K45
		Trompet (n=4)	K14, K25, K30, K34,
		Korno (n=4)	K23, K28, K29, K34
		Akordeon (n=3)	K2, K16, K25
		Fagot (n=3)	K28, K31, K34
		Klarnet (n=3)	K8, K28, K31
		Marakas (n=3)	K7, K25, K28
		Timpani (n=3)	K20, K28, K31
		Viyola (n=2)	K31, K34
		Ksilofon (n=2)	K7, K25

		Saksafon (n=2)	K5, K23
		Obua (n=2)	K31, K34
		Kontrbas (n=2)	K20, K34

İncelenen kitaplarda eş anlama gelen çalgı, müzik aleti, enstrüman kavramları kullanılmıştır. Kitapların %35'inde çalgı, %20'sinde müzik aleti ve %13'ünde de enstrüman kavramı kullanılmıştır. Çalgı toplulukları arasında %26'lık bir oranla orkestra en çok ifade bulan kavram olmuştur. Orkestra içindeki çalgı grupları arasından üflemeli (n=3), vurmalı (n=3) ve yaylı çalgılar (n=2) kitaplarda yer almıştır.

Kitaplarda adı geçen 33 farklı çalgı bulunmaktadır. Bu kitaplardan hareketle etkinlik düzenlemek isteyen öğretmenler için çalgıların geçtiği kitap kodları da tabloda belirtilmiştir. Kitaplarda en çok yer verilen çalgılar keman (%31), flüt (%26), zil (%22) ve piyano (%22) olmuştur. Tabloda yer almayan ancak kitaplarda sadece bir kez adı geçen birçok çalgı bulunmaktadır. Bandoneon (K3), armonika (K3), timbal (K7), ukulele (K14), klavye, gayda, tulum, tumba (K23), kastanyet (K25), klavsen (K31), org (K31) bu çalgılar arasında yer almaktadır.

Sanatçılar ve Yaşam Öyküleri

Müziğin üretilmesi ve tanıtılmasında rolü olan besteci ve icracıların da incelen kitaplarda yer aldığı görülmüştür. Kitapların içinde hem Türk hem de yabancı sanatçılara yer verilmiştir. Kitaplarda yer alan sanatçılar ve kodları Tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo 6. Çocuk Kitaplarında Yer Alan Sanatçılar ve Yaşam Öyküleri

Müzikle İlgili Kavram ve Sözcüklerin Yer Aldığı Gruplar	**Kitaplarda Yer Alan Kavram/Sözcükler**	**Kitap Kodları**
4-Sanatçılar ve Yaşam Öyküleri	Besteci- Bestekar (n=3)	K9, K27, K43
	Sanatçı (n=2)	K29, K34
	Bach (n=2)	K18, K31
	Mozart (n=2)	K18, K31

Müzikle ilgili kitaplarda diğer alt başlıklardan farklı olarak daha az sayıda sanatçı ve yaşam öyküsüne yer verildiği görülmektedir. Besteci- bestekar kavramı kitapların %6,6'sında, sanatçı ise %4,4'ünde geçmektedir. En çok sayıda sanatçıya (n=10) yer veren kitap K31 olup, içinde yer alan sanatçılar Ludwig Van Beethoven, Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, Cemal Reşit Rey, Ahmet Adnan Saygun, İdil Biret, Gülsin Onay, Ayla Erduran, Suna Kan ve Şefika Kutluer'dir. Bu sanatçıların dışında Joshua Bell (K6), Mendelsohn (K18), Vivaldi (K27) ve Ella Fitzgerald (K30) birer kitapta adı geçen sanatçılardır.

Müzikle İlgili Mekânlar

İncelenen kitaplar içinde müziğin üretildiği ve dinleyici ile buluştuğu özel mekanların işlendiği görülmüştür. İlgili kavramlar ve kitap kodları Tablo 7'de yer almaktadır.

Tablo 7. Çocuk Kitaplarında Yer Alan Müzikle İlgili Mekânlar

Müzikle İlgili Kavram ve Sözcüklerin Yer Aldığı Gruplar	**Kitaplarda Yer Alan Kavram/Sözcükler**	**Kitap Kodları**
5-Müzikle İlgili Mekânlar	Sahne (n=6)	K5, K20, K22, K29, K30, K44
	Konser Salonu (n=4)	K5, K8, K18, K34,
	Müzik Okulu (n=1)	K7
	Kulis (n=1)	K8
	Orkestra Çukuru (n=1)	K29
	Opera (n=1)	K29

Kitaplarda en çok adı geçen müzikle ilgili mekân sahne (%13) olarak belirlenmiştir. Konser salonu ise %8'lik bir oranla yer bulmuştur. Müzikle ilgili en çok mekâna (n=3) yer veren kitap sahne, orkestra çukuru ve kulis kavramları ile K29 olmuştur.

Müzikle İlgili Kitaplarda Yer Alan Görseller

Bu bölümde müzikle ilgili kitaplarda yer alan görsellere ilişkin içerik analizi yoluyla elde edilen bulgular sunulmuştur.

Tablo 8. Müzikle İlgili Kitaplarda Yer Alan Görseller

Müzikle İlgili Görsellerin Yer Aldığı Gruplar	**Kitaplarda Yer Alan Görseller**	**Örnek Kitap Kodları**
Sanatçı ve Besteciler	İdil Biret, Zeki Müren, Müzeyyen Senar, Vivaldi, Barış Manço, Mozart, Neşet Ertaş, Beethoven, lutiye	K9-K34
Yazılı Materyaller	Konser afişleri, müzik dergisi, Dört Mevsim konçertoları, Queen of the Night eseri, nota kitabı, defteri ve sayfaları, müzikle ilgili afişler/çizimler	K5-K9-K18-K41-K44
Müzikle İlgili Mekânlar	Sahne, konser salonu, kulis, opera, opera çukuru	K4-K7-K8-K10-K18-K22-K29-K41-K42
Şarkı söyleyen/Çalgı çalan karakterler	Arya söyleyen ayı, bandoneon çalan baba, koro şefi, şarkı söyleyen kurt, gitar çalan Valentin, saksafon çalan Alfred, keman çalan Joshua, konser veren Elif, konser veren Bay Fi, flüt çalan çocuklar, ukulele çalan Yula, elektrogitar, keman, tumba ve bu çalgıları çalan müzisyenler, Raj'ın piyano çalması, şarkı söyleyen ve dans eden insanlar, trompet çalan aslan, öykü kahramanlarının birlikte ritim oluşturmaları, Besteci Bibi'nin piyano çalması ve Lori'nin şarkılarını söylemesi, timpani çalan çocuk	K3-K4-K5-K6-K7-K8-K10-K14-K23-K24-K31-K42-K43-K45
Çalgı/Çalgı Toplulukları	Keman, flüt, mandolin, gitar, tef, akordeon, düşünce balonu içinde çalgı görselleri, renkli telli keman, orkestra, vurmalı çalgılar (tef, zil, agogo, çelik üçgen), oda müziği grubu, kurbağa orkestrası, gayda, fagot, çan, marimba çizimleri, viyolonsel, obua, klarinet, tumba	K2-K5-K6-K7-K8-K10-K11-K16-K23-K28-K34-K44

Kuramsal kavramların görselleri	Sol anahtarı, metronom, dizek, sebare işareti, uçuşan notalar, porte	K2-K6-K7-K9-K24
Görselleştirilmiş Yazılar	Tekerleme, şarkı sözlerini temsil eden harfler, fısıldama seslerinin harflerle temsili, gülüşme seslerinin harflerle temsili	K2-K30-K35
Ses ve Ses Kaynakları	Müzik kutusu, radyo, pikap, müzik seti, mikrofon, ses çıkaran eşyalar, aslanın kükreme anı	K1-K2-K7-K26-K42

Tablo 8'de görüldüğü gibi kitaplarda geçen görseller, müzikle ilgili kavram/sözcükleri çocuklarla paylaşmaya yönelik olarak sekiz grupta yer almıştır. Bunlar; sanatçı ve besteciler, yazılı materyaller, müzikle ilgili mekânlar, şarkı söyleyen/çalgı çalan karakterler, çalgı ve çalgı toplulukları, kuramsal kavram görselleri, görselleştirilmiş yazılar ile ses ve ses kaynaklarının görselleridir. Bu tabloda görsellere ilişkin sıklık ya da yüzdelik değerler yerine farklı gruplara ilişkin kitaplarda yer alan örneklere odaklanılmıştır. Görseller incelendiğinde müziği anlatan hem somut hem de soyut çizimler yer almaktadır. Sanatçı ve besteciler, yazılı materyaller, müzikle ilgili mekânlar, şarkı söyleyen/çalgı çalan karakterler resmedilirken daha somut çizimler tercih edilmiştir. Örneğin; K9'daki görsellere bakıldığında çocukla birlikte okuma yapılırken sanatçı ve bestecilerin görsellerinden kimler oldukları paylaşılabilir. Bu durumun yanında kuramsal kavramların ve görselleştirilmiş yazılar resmedilirken daha soyut çizimler bulunmaktadır. Havada uçuşan notalar ya da gülüşme seslerinin "HAHAHAH" gibi harflerle temsil edilmesi bu duruma örnek verilebilir.

SONUÇ ve TARTIŞMA

Bu araştırmada erken çocukluk dönemine seslenen müzikle ilgili 46 çocuk kitabı incelenmiştir. Bu kitaplardan %8,6'sı 3 yaşa, %47,8'i 3-6 yaş, %43,6'sı 6-8 yaş arasındaki çocuklara hitap etmektedir. İncelenen kitaplar arasında bebeklik dönemine seslenen müzikle ilgili çocuk kitaplarının az sayıda oluşu dikkat çekmektedir. Hoff (2014) dil gelişimini destekleyen çevresel faktörler üzerine geniş kapsamlı bir araştırma yapmış ve dil desteğinin çevresel kaynaklarını tanımlayan bir biyoekolojik teori geliştirmiştir. Tüm çocuklar dil öğrenmek için biyolojik kapasite ile donanımlıdır; ancak çevresel faktörler çocukların dili edinimlerinde çok büyük bir rol oynar (Dickinson & Morse, 2019). Altı aydan küçük bebekler kitap okurken tepki vermeye başlar, bu nedenle çocuklara kitap okumak için asla erken değildir. Bebekler, yetişkinler gibi duyamaz ancak işitme duyuları konuşmaları algılayacak kadar iyidir. Farklı seslere zaman ilerledikçe duyarlı olmaya başlarlar. Bebekler için yazılan kitaplarda ritim, uyak, sözcük tekrarlarının olması ve kitaplar eşliğinde şarkı söyleme, anadillerinin ses örüntülerini fark etmelerini kolaylaştırır (Dwyer & Neuman, 2008). Müzikle ilgili nitelikli bebek kitaplarının artması sadece müziğe ilişkin kavramların öğrenilmesi için değil işitsel algı ve dil gelişimi açısından oldukça önemlidir.

Bu araştırmada incelenen kitapların %71,7'si ince kapaklıdır. %89,1'inde resim ve metnin yan yana olduğu görülmektedir. Kitapların %10,8'inde (n=5) ek materyal olarak karekod uygulaması aracılığıyla müzikli öykü anlatımı yapıldığı ya da CD eşliğinde müzikten yararlanıldığı görülmektedir. Müzikle ilgili kitaplarda, teknoloji aracılığıyla ek materyal sunulması (CD, karekod, vb.), erken çocukluk eğitimcileri için müziksel kavramlara öğrenme sürecinde nasıl yer vereceklerine ilişkin yönlendirici olabilir.

İncelenen kitaplarda sıklık açısından sırayla; keşfetme, müziğin duyguları etkileyen gücü, müziği çocuklara tanıtma, dostluk-yardımlaşma, müzikle ilişkili deneyimler, yarışma süreçleri, müziğin matematikle ilişkisi ve farklılıklara saygı konularına yer verildiği görülmüştür. Bu içerikler bağlamında kitaplarda yer alan kahramanların, insan, hayvan, sayılar ve bitkiler ile dev/müzik aletleri gibi insan ya da hayvan sınıflamasına girmeyen karakterler olduğu da görülmüştür. İncelenen kitaplardan birinde, kahramanın sürüden ayrılarak müzikle kendini var etmeye çalışması, sonunda da sürüden ayrıldığı için başına gelebilecekler sıralanmıştır. Kitap kahramanı sonunda sürüye geri dönmüştür. Bu içerik ve öykü akışının müzik ve yaratıcılık ilişkisini engellediği düşünülmektedir. Yaratıcı bir birey merak, buluş yapma yetisi, sabır, serüvenci düşünme, imgelemci (hayal kurucu) olma ve imgelerle düşünebilme, deney ve araştırmalardan kaçmayan ve sentezci yargılara varabilen, özgüvenli olma özelliklerini en başta taşımalıdır (Yeşilyurt, 2020). Kitaplar, çocukların özgüven duygularını ve beraberinde yaratıcılıklarını geliştirecek nitelikte olmalıdır.

Çalışmada incelenen bazı kitaplarda müzik, çeşitli yarışmalar bağlamında konu edinmiştir. 6-8 yaşlara hitap eden kitaplardan birinde, kahramanların yetenekli olanların yeteneksiz olan kahramanlardan ayrıldığı ve bu sürecin müzikle birlikte kişisel gelişimi destekleme açısından uygun olmadığı düşünülmektedir. Bu çalışma kapsamında yarışmaların çocukların müzik gelişimini destekleyici nitelikte yazılmış olduğuna dair örnekler de bulunmaktadır. Ancak kitaplarda çocukları yetenekli ya da yeteneksiz olarak etiketleyen yaklaşımların yer almasının müziğe bakış açısını olumsuz etkileyeceği düşünülmektedir. İlgili alan yazında 21. yüzyıl müzik eğitim yaklaşımları yarışma yerine her çocuğun kendi potansiyelini ortaya koyduğu birlikte müzik yapma anlayışını desteklemektedir. Özellikle okul öncesi yaş grubundaki çocukların müzik ile tanışmasının yargısız, yarışmasız ve destekleyici bir ortam sunması önemlidir (Suzuki Early Childhood Chicago, 2019; Yaprak Kotzian, 2018). Sever (2016) de ilköğretim okulları düzeyinde özengen müzik yarışmalarını amaçları bakımından ele aldığı çalışmasında müzik yarışmalarının genellikle profesyonel kariyer yapmayı amaçlayan müzisyenlerde amacına ulaştığı, özengen olarak çalgı eğitimini sürdüren ilköğretim öğrencilerinin yarışma süreçlerinden olumsuz olarak etkilendiğini belirtmektedir.

Müzikle ilgili kitaplarda geçen kavramlar incelendiğinde müzikle ilgili kuramsal kavram/sözcükler sınıflamasında, şarkı, melodi/ezgi ve nota sözcüklerinin en sık geçen sözcükler olduğu görülmüştür. Erken çocukluk döneminde birlikte şarkı söyleme ve koro çalışmaları en çok tercih edilen yöntemlerdendir. Uçan (2001, s. 13) koroyu "en doğal, en kolay ve en çabuk oluşan müzik topluluğu" olarak tanımlamaktadır. Korolarda şarkı söyleyen birey; ortaklaşa iş yapma alışkanlığı kazanır, ses eğitimi, genel müzik eğitimi, koro edebiyatı eğitimi alır ve başkalarının yanlışlarını gidermesine katkıda bulunurken, kendi eksikliklerini de görme fırsatı elde eder; başkalarına saygı göstererek kendisine saygı sağlar, arkadaşlıklar kurarak sosyalleşir (Apaydın, 2001, s. 135). Bu araştırma kapsamında en sık geçen kuramsal kavram şarkı olması ve bu şarkıların bir grup içerisinde söylenmesine rağmen "koro" sözcüğünün ve birlikte şarkı söyleme bağlamının çok az yer alması dikkat çekmektedir.

Müzikle ilgili çocuk kitaplarında özellikle müzikle ilgili kuramsal kavram/sözcüklerin yer aldığı kitaplarda oldukça fazla sayıda kavramın tek bir kitapta toplandığı örnekler bulunmaktadır. Bu durum dil ve bağlamın didaktik olmasına neden olmuştur. Öğrenme sürecinde sinir hücreleri arasındaki bağlantılar zamanla gelişir, etkinleşme örüntüleri (kalıpları) tekrar tekrar kullanıldıkça giderek daha öngörülebilir ve hızlı hale gelir. Zamanla, bu sıkıca bağlı ağlar beyin giderek daha çeşitli ve karmaşık girdi biçimlerini işlemleme (ilerletme) kapasitesini kazandıkça daha uzak ağlarla ilişkilendirilir (Dickinson & Morse, 2019). Çocuk kitaplarında çok ve çeşitli kavramları bir arada yoğun bir biçimde sunmak, çocukların Vygotsky'nin (1998) söz ettiği potansiyel gelişim alanı kapsamında bağımlı (yetişkin desteğiyle) ya da bağımsız bir şekilde (yetişkin desteği olmadan) sözcük öğrenebilme sürecini zorlaştırabilir.

Ses ve ses kaynakları sınıflamasında sesle ilgili yer verilen kavram/sözcükler; ses, sessizlik ve gürültü gibi zıt kavramlardır. Aksüt (2021) TÜBİTAK yayınlarından çıkan Meraklı Minik dergilerini incelediği çalışmasında en çok fen alanına ilişkin zıt kavramların yer aldığı sonucuna ulaşmıştır. Farklı bağlamlardaki çocuk edebiyatı ürünlerinde zıt kavramların bulunmasının (Örneğin, bu çalışma kapsamında sessizlik-gürültü gibi) kavram öğrenimini destekleyici olduğu söylenebilir. Bu bağlamda "sessizlik" kavramına az yer verilmiş olması çocukların ses kavramını da içselleştirebilmesi açısından oldukça önemlidir. Müzikle ilgili kavram/sözcükler sınıflamasında de "şarkı ve nota" kavramlarının sıklıkla yer alması ancak "sus" kavramanın olmaması bu sonucu destekler niteliktedir. Ses kaynakları sınıflamasında ise hayvan, doğa, eşya sesleri ile beden perküsyonu yer almaktadır.

Çalgı ve çalgı toplulukları sınıflaması çalgı toplulukları, grupları ve çalgılar olarak üç başlık altında incelenmiştir. Buna göre çalgı toplulukları kapsamında, orkestra, müzik grubu, bando ve koro

kavram/sözcüklerinin yer aldığı bulunmuştur. Çalgı grupları sınıflamasında, üflemeli, vurmalı ve yaylı çalgılar yer almaktadır. Son olarak çalgı başlığı altında ilk üç sırada, keman, flüt, zil ve piyano sözcükleri bulunmaktadır. Tablo 5'te belirtildiği gibi çalgı başlığında çok sayıda çalgı isminin kitaplarda yer aldığı görülmektedir. Bu çalgılardan keman ve piyano gibi evrensel çalgılara daha çok yer verilmiş, ancak az sayıda kitapta tulum ve kastanyet gibi yerel çalgılara da rastlanmıştır. Farklı kültürleri tanımada yerel çalgılar ve tınılar önemli bir veri kaynağıdır. Yerel çalgıların da kitaplarda daha sık yer almasının kültürel aktarım bağlamında önemli olduğu düşünülmektedir. İncelenen kitaplarda çalgı, müzik aleti, enstrüman kavramları eş anlamlı olarak kullanıldığı görülmüştür. Müzikle ilgili kitaplarda sanatçılar ve yaşam öyküleri sınıflamasında ise besteci-bestekâr, sanatçı kavramları ile bu bestecilerden Bach ve Mozart'ın az da olsa yer aldığı görülmüştür. Kitaplarda ünlü müzisyenlerin çoğunlukla sadece bağlam içerisinde isimleri geçmekte biyografik öykülerine çok nadir yer verilmektedir. Dedeoğlu, Ulusoy& Alıcı (2013)'ya göre çocuklar için büyük bir önem arz etmesine rağmen edebiyatımızda yazılan biyografik eserler genellikle yetişkin okuyucuya hitap etmektedir. Bu araştırmada da erken çocukluk dönemine yönelik müzikle ilgili kitaplarda müzisyenlerin hayatını anlatan biyografi türündeki yayınların olmaması alan yazın ile örtüşmektedir.

Kitaplarda müzikle ilgili görseller kavram ve sözcüklerle paralel bir sınıflandırmada incelenmiştir. Görselleştirilmiş yazılar ve yazılı materyaller olarak ek sınıflamalar yapılmıştır. Görselleştirilmiş yazılar başlığı altında metinden farklı olarak tekerleme, şarkı sözlerini temsil eden harfler, fısıldama seslerinin harflerle temsili, gülüşme seslerinin harflerle temsili yer almaktadır. Yazılı materyaller başlığında ise konser afişleri, müzik dergisi, nota kitabı, defteri ve sayfaları ve müzikle ilgili afişler/çizimler bulunmaktadır. Görsellerde en sık uçuşan nota çizimlerinin olduğu belirlenmiştir. Uçuşan nota görsellerinin bazılarında gerçeğe uygun olmayan nota gösterimleri (örneğin, içi boş ama 8'lik nota görünümündeki bir görsel) bulunmaktadır. Bazı kitaplarda sanatçı görselleri yer almakta ancak isimleri metinde geçmemektedir. Örneğin, Barış Manço müzik sınıfında asılı panolarda çizilmiş ancak metin içinde yer almamaktadır. Sebare, 32'lik nota gibi görseller, metinde karşılığı olmamasına rağmen kitaplarda bulunmaktadır. Bu görsellere ilişkin kavramların içerik olarak neyi ifade ettiğinin çocuklara anlatılması önemlidir. Kitaplarda, görsel ve metin uyumunun olduğu görülmüştür. Bazı çalgı çalan kahramanların duruş ve çalgıyı tutuş biçimlerinin gerçeküstü üslupta resimlendiği gözlemlenmiştir. Bu resimlerin ileride çalgı çalmaya aday olan çocukları yanlış yönlendirebileceği düşünülmektedir.

Müzikle ilgili nitelikli çocuk kitaplarının müzikle ilgili etkinlikleri zenginleştirebileceği düşünülmektedir. Bu makalede müzikle ilgilenen paydaşlara rehberlik edilmesi amaçlanmıştır. Öğretmenler müzikle ilgili kavramları etkinlikleriyle bütünleştirerek öğrenme süreçlerini

geliştirebilir. Bu çalışma kapsamında incelenen çocuk kitaplarının erken çocukluk eğitimcileri ve müzik öğretmenleri tarafından öğrenme süreçleri içerisinde planlı bir şekilde kullanılması önerilmektedir. Aynı zamanda aileler de nitelikli kitaplardan haberdar edilmelidir.

KAYNAKÇA

Aksüt, P. (2021, 06 30). TUBİTAK Yayınlarından Meraklı Minik Dergisinin Fen Kavramları Açısından İncelenmesi. *Journal of Individual Differences in Education, 3*(1), s. 1-19.

Apaydın, M. (2001). Koro İle Müzik Eğitimi'nin Toplumun Müziksel Düzeyini Geliştirmedeki Yeri ve Önemi. . *I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu.* Ankara.

Bal, S., & Artan, İ. (1995). *Seslerle tanışalım.* İstanbul.: Ya-pa Yayınları,.

Balcı, A. (2007). *Sosyal bilimlerde araştırma: Yöntem, Teknik ve ilkeler.* Ankara: Pegema Yayıncılık.

Binyazar, A. (1983). Anadili öğretiminde yazınsal alanlara açılım. *Türk Dili*(379-380), 57-72.

Calegero, J. M. (2002). Integrating music and children's literature. *Music Educators Journal*, 23-30.

Colwell, C. (2013). Children's storybooks in the elementarymusic classroom: A description of their use by OrffSchulwerk teachers. *Approaches, 5*(2), 175–187.

Corbetta, P. (2003). *Social Research: Theory, method and techniques.* London: Sage Publications.

Corbin, J., & Strauss, A. (2008). *Basics of Qualitative Research (3rd ed.): Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory.* Sage Publications. doi:https://dx.doi.org/10.4135/9781452230153

Creswell, J. W., & Miller, D. L. (2000). Determining Validity in Qualitative Inquiry. *Theory Into Practice, 39*(3), 124-130.

Dedeoğlu, H., Ulusoy, M., & Alıcı, M. (2013). Çocuklar için hazırlanmış biyografik eserler üzerine bir içerik analizi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)*, 116-131.

Dickinson, D. K., & Morse, A. B. (2019). *Connecting through talk: Nurturing children's development with language.* . Paul Brookes. .

Dwyer, J., & Neuman, S. (2008). Selecting books for children birth through four: A developmental approach. *Early Childhood Education Journal*(35), 489-494.

Eliason, C., & Jenkins, L. (2003). *A practical guide to earlychildhood curriculum.* Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

Fallin, J. R. (1995). Children's literature as a springboard for music. *Music Educators Journal*, 24-27.

Gauthier, D. (2005). Children's literature in the music classroom: Finding the music within. *Music Educators Journal, 91*(3), 51–56. doi:https://doi.org/10.2307/3400076

Geray, H. (2006). *Toplumsal araştırmalarda nicel ve nitel yöntemlere giriş iletişim alanından örneklerle. .* Ankara: : Siyasal.

Hall, S. (2020). Using Picture Books as a Tool for Creating a Culturally Inclusive Elementary Music Classroom. *General Music Today*, 1-7. doi:https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1048371320961378

Hoff, E. (2014). *Language Development* (5 b.). Belmond, USA: Waldsworth.

Lamme, L. L. (1990). Exploring the World of Music through Picture Books. *The Reading Teacher, 44*(4), 294-300. URL: http://www.jstor.org/stable/20200626 adresinden alındı

Milli, Z. M., & Özyoğutcu, S. (2017). *Orffestra bir varmış bir yokmuş: hikayeler ile Orff-Schulwerk uygulamaları.* Ankara: Eğiten Kitap.

Özdemir, E. (1983). Anadili Öğretimi. *Türk Dili Dergisi (Dil Öğretimi Özel Sayısı)*, 18-30.

Öztürk Samur, A., & Çiftçi, Y. (2019). Ailelerin Nitelikli Çocuk Edebiyati Ürünlerini Seçebilme Yetkinlikleri. *Iğdır Üniversitesi Sosyla Bilimler Dergisi*(18), 327-354.

Patton, M. Q. (1987). *How to Use Qualitative Methods in Evaluation.* California: Sage Publications.

Sever, G. (2016). İlköğretim okulları düzeyinde düzenlenen özengen klasik müzik yarışmalarının amaçları açısından değerlendirilmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2439-2456.

Sever, S. (2003). *Çocuk ve Edebiyat.* İzmir: Tudem Yayıncılık.

Suzuki Early Childhood Chicago. (2019). *What is Suzuki early childhood education?* https://www.secchicago.com/about-sece.html adresinden alındı

Uçan, A. (2001). İnsan, Müzik, Koro ve Koro Eğitiminin Temelleri. *I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu.*

Uzuner Yurt, S. (2011). *Çocuk Yayınları. Kuramdan uygulamaya Çocuk Edebiyatı.* (Ş. T., Dü.) Ankara.: Grafiker Yayınları.

Vygotsky, S. L. (1998). *Düşünce ve dil.* (S. Koray, Çev.) İstanbul: Toplumsal Dönüşüm Yayınları.

Wach, E. (2013). *Learning about qualitative document analysis. IDS Practical Paper.* Google Scholar. https://opendocs.ids.ac.uk/opendocs/bitstream/handle/20.500.12413/2989/PPInBrief1%093 QDA FINAL2.pdf?sequence=4 adresinden alındı

Yaprak Kotzian, E. (2018). *Orff-Schulwerk: Elementer Müzik ve Hareket Pedagojisinin Temelleri.* İstanbul: Pan Yayınları.

Yeşilyurt, E. (2020). Yaratıcılık ve yaratıcı düşünme: Tüm boyut ve paydaşlarıyla kapsayıcı bir derleme çalışması. . *OPUS–Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 15*(25), 3874-3915. doi:10.26466/opus.662721

Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi
Journal of Early Childhood Studies
Türkiye Okul Öncesi Eğitimini Geliştirme Derneği tarafından yayınlanmaktadır
Published by Association for the Development of Early Childhood Education in Turkey
ISSN: 2564-7601

Tarama & Dizinleme

TR Dizin (ULAKBIM)

ProQuest (Education Database)

ProQuest (Education Collection)

ProQuest (Turkey Database)

Directory of Open Access Journal (DOAJ)

ERIH PLUS

Bielefeld Academic Search Engine (BASE)

Scilit

WorldCat

Dimensions

ICI Master Journal (ICI)

MIAR

Türk Eğitim Indeksi (TEI)

Google Scholar

Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi **Crossref (PILA)** üyesidir.

MAKALE GÖNDER

DİL

English

Türkçe

BİLGİ

Okuyucular İçin

Yazarlar İçin

Kütüphaneciler İçin

ÇOK OKUNAN MAKALELER

Okul öncesi dönem çocuklarının okula uyum sürecine ilişkin anaokulu öğretmenlerinin ve annelerinin görüşleri

👁 190

2013 Okul öncesi eğitim programının değerler eğitimi bağlamında incelenmesi

👁 119

Çocuk gelişiminin dünü, bugünü ve yarını

👁 90

Etkileşim Temelli Erken Çocuklukta Müdahale Programı'nın (ETEÇOM) Otizm Spektrum Bozukluğu sergileyen çocukların sosyal etkileşim becerileri üzerindeki etkililiği

👁 84

Okul öncesi sınıflarındaki öğrenme merkezlerinin durumunun belirlenmesi ve öğretmenlerin öğrenme merkezleri hakkındaki görüşlerinin incelenmesi

👁 73

YENİ SAYI

ATOM 1.0

RSS 2.0

RSS 1.0

DUYURULAR

ATOM 1.0

RSS 2.0

RSS 1.0

ANAHTAR KELİMELER

(cc) BY-NC

Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi Creative Commons Alıntı-Gayriticari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

ISSN:2564-7601

T.C.
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU BAŞKANLIĞI
Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi Müdürlüğü

Sayı : 88171678-708.99-E.69147 08/04/2019
Konu : ULAKBİM TR Dizin Sosyal Bilimler Veri Tabanı

ERKEN ÇOCUKLUK ÇALIŞMALARI DERGİSİ EDİTÖRLÜĞÜNE

TÜBİTAK ULAKBİM TR Dizin kapsamında değerlendirilen derginiz, TR Dizin Sosyal Bilimler Komitesinin 26.03.2019 ve 2 sayılı toplantısında "Dergi Değerlendirme Kriterleri" doğrultusunda yıllık bazda incelenmiş ve 2018 yılından itibaren dizinlenmesinin uygun olduğuna karar verilmiştir.